

7. Elektronická výměna dat s externími subjekty a elektronická fakturace

Elektronickou výměnou dat mezi podnikem a jiným subjektem se, pro naše účely, rozumí přenos strukturovaných zpráv (např. objednávek, faktur, platebních příkazů, katalogových listů zboží, apod.) elektronickou cestou mezi dvěma počítačovými aplikacemi, a to bez použití manuálního zápisu, přepisu či opisu zprávy.

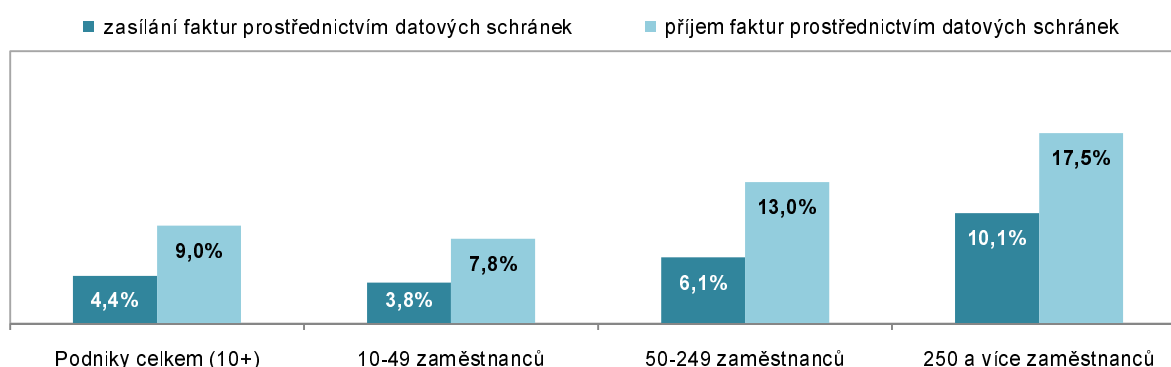
Tyto zprávy jsou založeny na standardech umožňujících jejich automatizované zpracování (např. EDI, XML, ISDOC či jiných proprietárních formátech). Elektronická výměna dat je řešením, které v komunikaci mezi podniky nahrazuje klasické papírování (předávání papírových dokumentů). Přínosem je nejen rychlost, ale i značná úspora nákladů, zvládnutí velkého objemu agend skrze jejich důslednější automatizaci apod.

E-faktura je faktura, v níž jsou veškeré údaje v digitálním formátu a mohou být automaticky zpracovatelné. Specifickou vlastností e-faktury je její automatizace. Elektronická faktura je automaticky přenesena vnitropodnikovou fakturací od výstavce faktury či poskytovatele služeb přímo k příslušnému příjemci faktury nebo do jiných aplikací.

Hlavní zjištění

- Elektronickou výměnou dat k přenosu strukturovaných zpráv do nebo z podniku používalo v lednu 2012 v České republice 41 %. Oproti roku 2011 se jednalo o nárůst 8 procentních bodů a ve srovnání s rokem 2010 pak o nárůst 18 procentních bodů. Míra využití elektronické výměny dat je, stejně jako v případě většiny informačních a komunikačních technologií, závislá především na velikosti podniku. Zatímco nejmenší podniky ji vůči jiným podnikům využívají v necelých 38 %, velké podniky v 75 % podniků.
- Prostřednictvím elektronické výměny dat s externími subjekty zaslalo v lednu 2012 elektronickou objednávku svým dodavatelům 20 % podniků a elektronickou objednávku od odběratelů pak přijalo 17 % všech podniků.
- Nejčastěji podniky zadávaly pomocí elektronické výměny dat platební instrukce finančním institucím (34 % podniků), následovalo zaslání či přijímání dokumentů veřejné správy (27 % podniků) a 23 % podniků zaslalo či přijímalo pomocí elektronické výměny dat informace o produktech (např. katalogy, ceníky apod.). Ze sledovaných činností je elektronická výměna dat nejméně využívána k zaslání a přijímání přepravních dokumentů, to v lednu 2012 činilo 16,5 % podniků.
- V lednu 2012 zaslala fakturu elektronickou cestou v České republice více než polovina podniků s 10 a více zaměstnanci (52 %) a 76 % podniků fakturu touto cestou přijalo. Pouze 13 % podniků zaslalo fakturu ve standardizovaném formátu určeném pro automatizované zpracování dat, tj. vystavilo e-fakturu. Faktury ve standardizovaném formátu podniky více přijímaly, takovouto fakturu přijalo 26 % podniků. Datové schránky využívalo v lednu 2012 k posílání faktur pouhých 4,4 % podniků a faktury touto cestou přijímalo 9 % podniků. Elektronický podpis k zasílaným fakturám připojovalo 9 % podniků.

Graf 7.1: Podniky* v ČR využívající pro elektronickou fakturaci datové schránky, leden 2012

*podíl na celkovém počtu podniků v dané velikostní a odvětvové skupině (v %)

podíl na celkovém počtu podniků v dané velikostní a odvětvové skupině (v %)

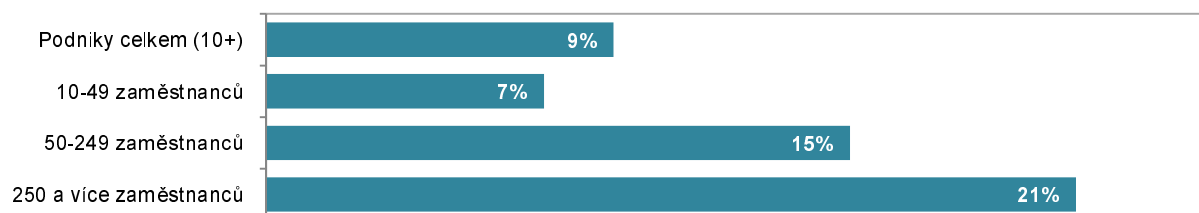
Tab. 7.1: Elektronická výměna dat s externími subjekty v podnikatelském sektoru ČR, leden 2012

	Celkem	podle druhu zasílaných/přijímaných dokumentů					
		e-objednávky		produktové dokumenty	přepravní dokumenty	platební instrukce finančním institucím	data do/z institucí veřejné správy
		zasílané dodavatelům	přijaté od odběratelů				
Podniky celkem (10+)	41,0	19,6	17,2	23,3	16,5	34,3	26,7
Velikost podniku							
10–49 zaměstnanců	36,7	17,3	15,0	21,7	14,2	30,4	21,8
50–249 zaměstnanců	54,1	25,9	23,1	26,8	23,1	46,7	42,5
250 a více zaměstnanců	75,4	41,2	37,8	41,0	38,2	64,6	61,5
Odvětví (ekonomická činnost)							
Zpracovatelský průmysl	42,3	21,9	20,1	23,2	21,8	36,2	30,8
Výroba a rozvod energie, plynu, tepla	43,9	17,4	12,5	25,7	16,8	39,3	32,4
Stavebnictví	35,2	14,1	12,6	23,1	8,7	30,0	20,8
Obchod; opravy motorových vozidel	45,5	25,1	20,1	28,6	21,4	37,7	27,0
Doprava a skladování	37,2	14,6	15,4	16,9	20,5	32,2	22,5
Ubytování, stravování a pohostinství	28,4	10,5	12,3	15,8	4,7	21,0	14,0
Informační a komunikační činnosti	53,4	26,0	20,9	23,8	13,8	42,7	34,7
Peněžnictví a pojišťovnictví	68,6	32,6	36,6	34,0	12,8	57,6	46,3
Činnosti v oblasti nemovitostí	36,9	10,8	7,5	19,6	8,7	33,0	25,1
Profesní, vědecké a technické činnosti	41,9	18,3	14,1	18,3	8,6	35,1	30,1
Administrativní a podpůrné činnosti	36,0	13,2	11,1	22,0	8,9	26,4	22,6

Tab. 7.2: Podniky zasílající/přijímající faktury elektronickou cestou v ČR, leden 2012

	Podniky zasílající faktury elektronickou cestou			Podniky přijímající faktury elektronickou cestou		
	Celkem	ve standard. formátu	v jiném formátu	Celkem	ve standard. formátu	v jiném formátu
Podniky celkem (10+)	51,9	12,8	47,5	75,8	25,7	69,1
Velikost podniku						
10–49 zaměstnanců	48,4	10,7	44,5	73,3	24,9	66,1
50–249 zaměstnanců	64,5	19,3	58,1	85,0	27,1	80,3
250 a více zaměstnanců	72,3	30,2	64,1	89,1	34,8	83,8
Odvětví (ekonomická činnost)						
Zpracovatelský průmysl	55,6	14,4	50,3	78,9	26,7	72,7
Výroba a rozvod energie, plynu, tepla	46,5	9,9	43,5	71,2	23,6	62,0
Stavebnictví	44,1	10,7	39,7	77,5	30,6	67,3
Obchod; opravy motorových vozidel	56,7	15,4	50,9	78,3	28,7	71,6
Doprava a skladování	35,0	11,0	32,3	60,0	21,1	52,9
Ubytování, stravování a pohostinství	41,0	8,1	38,2	58,5	16,3	52,8
Informační a komunikační činnosti	75,8	13,9	73,2	92,2	22,0	88,7
Peněžnictví a pojišťovnictví	54,8	10,8	50,6	81,1	22,7	74,9
Činnosti v oblasti nemovitostí	44,1	12,2	42,0	80,1	27,1	74,8
Profesní, vědecké a technické činnosti	56,4	9,0	53,2	81,7	20,0	76,6
Administrativní a podpůrné činnosti	48,5	12,3	45,0	65,1	20,5	58,3

Graf 7.2: Podniky připojující k zaslaným fakturám elektronický podpis, leden 2012

Zdroj: Český statistický úřad 2012